

DAMIAN KAZIMIERSKI, WŁADYSŁAW WARDECKI

Czy klimatyzacja jest prawem człowieka? O odpowiedzialności państwa za przeciwdziałanie skutkom globalnego ocieplenia na gruncie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej

Abstrakt

W dobie coraz intensywniej zauważalnych zmian klimatu poważnym problemem i niedogodnością staje się znoszenie wysokich temperatur, które mogą być źródłem problemów zdrowotnych, a nawet prowadzić do zgonu. Jednym ze sposobów przeciwdziałania negatywnym skutkom fal upałów jest korzystanie z systemu klimatyzacji montowanego w pomieszczeniach – zarówno w budynkach mieszkalnych, jak i w miejscach pracy. Celem artykułu jest znalezienie odpowiedzi na pytanie, czy dostęp do klimatyzowanego pomieszczenia może być uznany, na gruncie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r., za prawo człowieka. Rozważania podzielone są na dwa segmenty – prawo do klimatyzacji w miejscu pracy jako element zapewnienia przez pracodawcę bezpiecznych i higienicznych warunków oraz odpowiedzialność państwa za przeciwdziałanie negatywnym skutkom zmian klimatu. Okazuje się bowiem, że polska ustawa zasadnicza pozwala wysnuć wniosek o pewnym obowiązku państwa zapewnienia miejsc odpoczynku od upałów w sytuacji, gdy zagraża on zdrowiu i życiu. Publikacja prezentuje wybrane rozwiązania przeciwdziałania skutkom upałów w miastach europejskich, w których wysokie temperatury są częściej odnotowywane niż w Polsce. Ponadto publikacja prezentuje zakres obowiązku zapewnienia odpowiedniego komfortu pracy w sytuacji wysokiej temperatury powietrza, spoczywającego na pracodawcach. Celem rozważań jest również zwrócenie uwagi na istotne zagadnienie przeciwdziałania przez władze publiczne negatywnym skutkom globalnego ocieplenia. Wskazując rozwiązania stosowane w innych państwach, próbuje się znaleźć odpowiedni sposób działania władz publicznych w Polsce.

Słowa kluczowe: klimatyzacja – schrony klimatyczne – globalne ocieplenie – higieniczne warunki pracy – prawa człowieka